

Rába György

HAZAJÁRÓ LÉLEK

Hányféle hazatérésről olvastam beszámolót
dicsőségeset viszontagságosat tragikust
a sokat túrt nagyúr az a legendás leleményes
foszladozó rongyokban roskatag idegen képében
legalantasabb hívenél a kondásnál kopogtatott
mikor újra ősi földjére lépett Ithakában
úgy hágott följebb a ráismerő szeretetnek
utóbb házának küszöbére vérfakasztó harc sűrűjébe
végül valódi otthonába az asszonyi ölbe
olvastam a francia strázsamester visszavonulásáról
a hómezőkön hol lódögökbe dugta lábát melegedni
hol prémekbe kis híján rogyott így is fagyhalálba
üldözőibe ólmot röpitett s tárolt húsában maga is
egy-két napi járóföldre szülőhazája előtt
fegyverrel zsarolt pihenőt kihízott béke-zabálóktól
a legszörnyűbb eset azonban a száműzött fiúé
aki visszatérve anyja s nővére fogadójában száll meg
mit se tudva vérei felszínre tört gyilkos hajlamáról
rendre kifosztják s megölik a födelük alá tért vendéget
persze a fiút is anya gyermekét lány a bátyját
míg jó dolgod van addig mutass magadra halandó
nem mindenki előtt jelenik meg nyíltan az isten
kibontakozás megmenekülés bukás mind-mind történet
de nem így az én hazatérésem hadifogságból
Bukarest csomópontjáról zsebemben szabadulócédula
a még zsenge békeév szerelvényének növénygyűjtőjében
az erdélyi út csak egy-egy filmkocka bennem
az első a brassói pályaudvaron szertefutó sinpárok
lezáratlan vonalai végtelenbe nyíló lehetőségek
a másik képen erősség koronázta dombtető felé
nyújtogatom nyakam az ott alighanem magas Déva vára
előtte nem forgalmista hanem tányérsapkás tiszt
peckesen a mozdonynak mint beosztottjának tiszteleg
visszapergetve a filmet emlékezetembe a Maros mente
tolakodik ismételen úgy mint tán sehoh a valóságban
keskeny medrének partján ejtőzésre hívogató rét
és ismét a határ a szülőföld bölcsőből sugárzó ereje
ó a följazó felsőfokú életet sugalló részletek
alakot adnak súlyt a kalandnak hazatérésemnek is

nevük remény majd hétköznapi képtelenség
azután a mindenségbe oldódó derűs tűnődés
lemállottak róluk a zavaró szögletek élek
bezzeg a hallgatólag helyszín az emlékezet üresjárata

TÉRKÉPOLVASÁS

Radnóti Miklós emlékének

Színek fecsegnek
hegyekről a barna mezőkről a zöld
folyóról vagy épp folyamról a kék görbe
a fekete a rőt mind-mind élettelen jelbeszéd
értelmetlen papagájnyelven szól
de végighúzom rajtuk ujjamat
ez a légyiszok vasútállomás
szomjamban a veszteglő marhavagon deszkájáról
itt nyaltam a ráfagyott verejtéket
amott az aszimmetrikus vörös folt
idegen főváros barátságos parkja
túl korán érkezve kültelki találkámról
rövid ujjas ingben barátságtalan padján
lúdbőröztem júniusi csillagok alatt
mert ifjabb morva szobatársam
barátnőjével éjszakai műszakot is vállalt
emerre félmegyéni pacni vereslik
két évezredes oszlopai tövében
letoprongyosodott keleti utazóként
fogpasztát kentem végül kenyerekre
s még lejjebb vonva körömöt
a zöldet hamvaskéktől elválasztó karéjig
egy túsúrás a legendás üdülőhely
november végén világhírű promenádján
egymagam borzongtam a tenger csaholására
s melegezni mert legolcsóbb pornómoziba húzódtam
szavamra a két dimenzió halálosan unalmas
s a rég megszokott tarkaságra bökve
ott a lenkék zsineg göndörödő vonalát
keresztelő rönkpallón bukdácsoltam
köröttem jobbra-balra cuppogtak acélvarangyok
be más a pirossal hurkolt másik kék fonal

be ismerős a hang is amint e helyt megidéz
Maga olyan mint a komondor
az a kiveszőben levő fajta haragjában
termeténél nagyobb palánkon ugrik át

ELKÉSETT FAGYOSSZENT

Mit csinálok ezen a kora nyáron
már kerek egy hónapja fázom
töretlenül következetesen
s nem jut el agyam peremére sem
vámháború kereskedelmi válság
rá is szikrázom kajánkodva álság
mit nekem azonosság szabad akarat
makacsul borzongok a nap alatt
amely most persze épp észlelhetetlen
igazmondó végül is így lehettem
didergek reszketek csak ez a szó
s nem *lét* vagy *érték* csak ez a való
s mi több amire soha senki pártban
vacogók közt sorstársakra találtam
pedig valaha drótsövény mögött
megéltem ennél dermesztőbb időt
mínusz huszonöt-harminc fokban étlen
egy szál zakóban Ó-Moldva szívében
számláláskor míg viaspálcika
gyanánt dőlt ki tegnapi cimborá
kettős látású ki sandít ma hátra
a részből is álmélkodva a másra
lesek keresztül ujjrácsaimon
emlékezem tehát hazudozom